

Oppgaver og virkemidler

Skogbruk og arealforvaltning

- og litt om AR5

Nytilsattdag 31.oktober 2024

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Seksjon Skogbruk og arealforvaltning

Hvem er vi?

Faggruppe skog

Rune Saursaunet – landbruksveier, NMSK veg, skogsatsing Trøndelag

Ada Marie Aas Skjerve – øks, rentemidler, GIS, plansaker

Even Dahlen – skogbruksplan, driftstilskudd, Interreg

Gaute Arnekleiv – skogbruksplan, NMSK skogkultur, AR5

Trond Rian – forvaltningskontroller, miljøspørsmål

Elisabeth Heggelund – ØKS, skogfond

Anne Berit Lein - underdirektør

Faggruppe areal

Trine Gevingås – jurist

Linda Sagen Lilleenget – jurist

Aino Holst Oksdøl – plan/disp

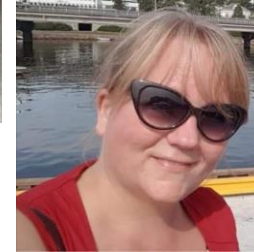
Anne Sigrun Trandem – plan/disp

Laila Marie Sorte – plan/disp/matjordplan

Margrethe Halsan – plan/disp/storby

Anne Dybwad Alstad – plan/disp (permisjon)

Anne Berit Lein - underdirektør

Offentlig skogbruksmyndighet

Landbruks- og matdepartementet (LMD)

Embetsverk - «politisk sekretariat»

Landbruksdirektoratet

Gjennomfører skogpolitikk, forvaltning, kontroll

Statsforvalteren

Gjennomfører skogpolitikk i henhold til tildelingsbrev, hovedinstruks og andre føringer, formidler statlig politikk til kommunene, regionalt forvaltningsfokus og næringsutvikling

Kommunene

Skogbruksmyndighet - Lov om skogbruk med tilhørende forskrifter

Gjennomfører statlig skogpolitikk, forvaltning og kontroll.

Skogbrukslovgivningen

Foto:

- Lov om skogbruk
  - Forskrift om berekraftig skogbruk
  - Planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål
  - Forskrift om skogfond (inkl renter av skogfond)
  - Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket NMSK (skogkultur, veier og vanskelig terreng, miljøtiltak, bioenergi, annen aktivitet)
  - Tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer

  - Tilhørende retningslinjer, veiledere mm
  - [Regelverk, veiledning til regelverk og retningslinjer – Landbruksdirektoratet](#)
- [Skogbruk | Statsforvalteren i Trøndelag](#)

Økonomiske virkemidler

- **Nærings- og miljøvirkemidler i skogbruket NMSK – over jordbruksoppgjøret**
  - Statsforvalteren tildeler virkemiddelpott for **skogkultur** og miljøhensyn til kommunen. Kommunen forvalter etter regelverk og egne retningslinjer.
  - Statsforvalteren tildeler virkemiddelpott for tilskudd til **veibygging og vanskelig terreng** til kommunen. Kommunen forvalter etter regelverk og egne retningslinjer.
  - Tilskudd til **skogbruksplanlegging og miljøregistrering**. Statsforvalteren tildeler kommunevis takstprosjekt etter søknad.

Økonomiske virkemidler

- **Skogfond** er en lovpålagt fondsavsetning, som skal sikre at skogeier har midler til å finansiere investeringer i egen skog. Alle skogeiere skal ha sin egen skogfondkonto. Pengene på skogfondkontoen følger skogeiendommen og tilhører skogeier.
- **Kommunen godkjenner bruk av skogfond.**
- Vi bruker Landbruksdirektoratets saksbehandlingssystem ØKS til saksbehandling av skogfond.
- Kjenne regelverk.
- Vite hvordan ØKS fungerer.

Kontrolloppgaver

- NMSK skogkultur – tilskuddskontroll – kommunen skal ha en risikobasert kontrollplan, kravet er 5%, vi anbefaler 10%
- Foryngelseskontroll – 3 år etter hogst ca 230 felt årlig – liste fra ØKS
- Resultatkartlegging – mer omfattende feltkontroll 3 år etter hogst – 150 felt årlig – uttrekk fra L.dir.

Areal – lovsaker, plan – og dispensasjonssaker

[Jordvern | Statsforvaltaren i Trøndelag](#)

Kommuneansvar plan landbruk

Region	Aino Holst Oksdøl	Margrethe Halsan	Laila Marie Sorte	Anna Dybvad Alstad	Anne Sigrun Trandem
Namdalen	Namsos Lierne Røyrvik Namsskogan	Leka	Grong Høylandet Overhalla		Flatanger Nærøysund
Innherred	Inderøy	Verdal	Steinkjer Levanger Snåsa		
Kysts Nord	Osen	Åfjord			Indre Fosen Ørland Meråker
Værnes- regionen	Frosta	Tydal	Malvik		Selbu
Kyst sør	Heim Rindal Hitra	Frøya Orkland			
Trøndelag sør	Rennebu Oppdal	Melhus	Holtålen Midtre Gauldal Røros		Skaun
Trondheim		Trondheim			

[Lov om jord \(jordlova\) – Lovdata](#)

§ 1.Føremål

Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket.

Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltinga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

[Ny nasjonal jordvernstrategi](#)

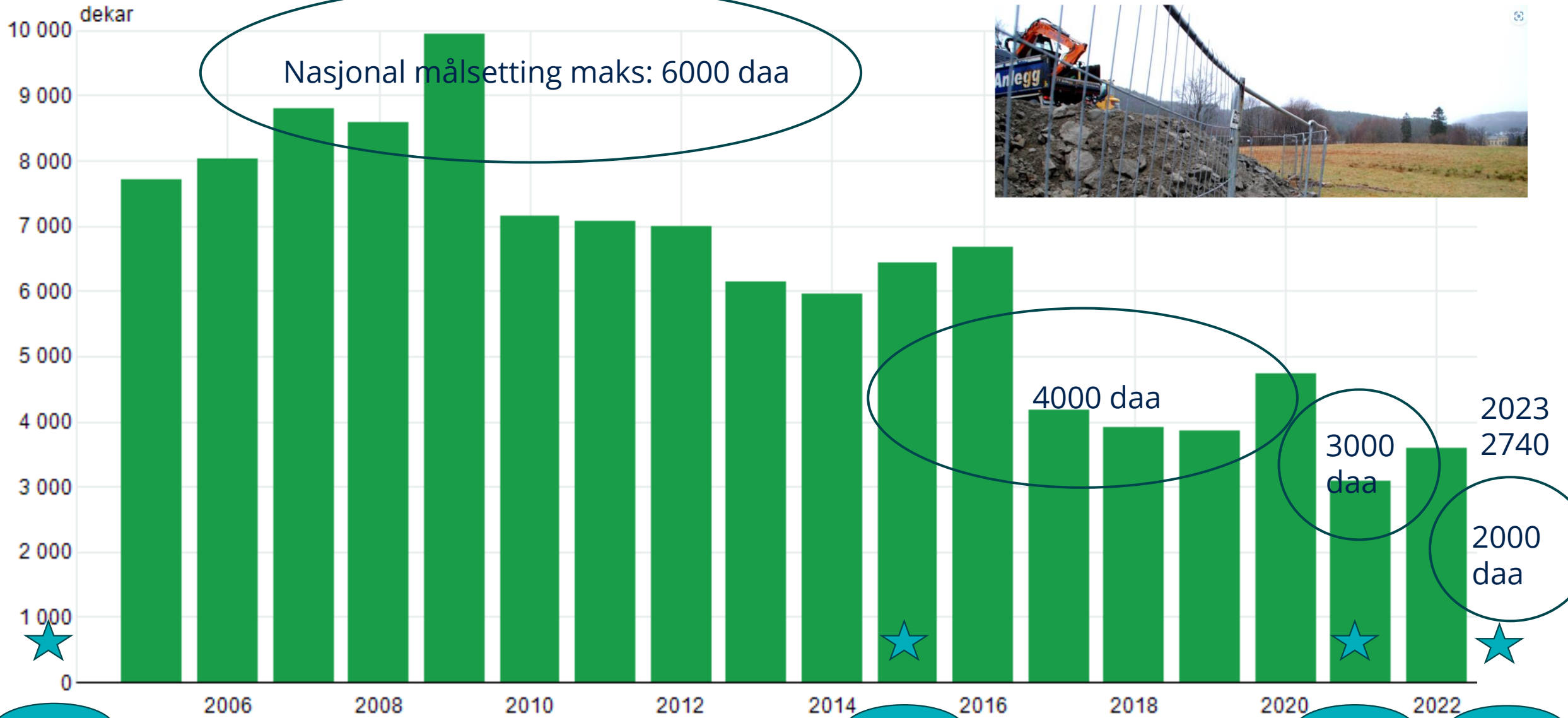
[Nytt jordvernbrev - Kommunene må øke innsatsen for å ta vare på matjorda](#)

[Landbruksdirektoratet – Landbruksdirektoratet](#)

[Jordvern | Statsforvaltaren i Trøndelag](#)

[Regional plan for arealbruk - Trøndelag fylkeskommune](#)

Gladnyhet om jordvernet: Minste nedbygging på 50 år

Det er snakk om «store jordbruksarealer av særs høy kvalitet, godt egnet til korndyrking», ifølge kommunalminister Erling Sande. Foto: Terje Lien

Kommunalministeren krever svar fra Melhus kommune om nedbygging av matjord

Kommunalminister Erling Sande (Sp) ber Melhus kommune forklare seg om planer om å bygge ned 130 mål med matjord for å bygge boliger, skriver Nationen.

2023 - Trøndelag

135 da - samferdselsformål

85 da - boligformål.

119 da - tjenesteyting, næring- og fritidsbebyggelse

Omdisponering av dyrka jord 2023

Foto:

Hele landet:

2022 - 3528 daa
2023 - 2740 daa

Trøndelag:

2022 - 453 daa
2023 - 398 daa

K-5001 Trondheim - Tråante	77
K-5029 Skaun	45
K-5037 Levanger - Levangke	31
K-5038 Verdal	29
K-5022 Rennebu	27
K-5046 Høylandet	27
K-5026 Holtålen	24
K-5028 Melhus	19
K-5049 Flatanger	16
K-5055 Heim	13
K-5059 Orkland	13
K-5027 Midtre Gauldal	12
K-5056 Hitra	12
K-5031 Malvik	11
K-5032 Selbu	9
K-5035 Stjørdal	9
K-5041 Snåase - Snåsa	5
K-5054 Indre Fosen	5
K-5044 Namsskogan	3
K-5057 Ørland	3
K-5025 Røros - Rossen	2
K-5058 Åfjord	2
K-5060 Nærøysund	2
K-5052 Leka	1
K-5033 Tydal	0
K-5034 Meråker	0
K-5036 Frosta	0

2000 daa

15 fylker:
ca. 133 daa

357 kommuner:
Ca. 5,6 daa

AR5 og kommunens oppgaver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Hva ER AR5?

Arealressurskart, målestokk 1:5000.

Klassifikasjonssystem som bygger på inndeling av landarealet etter:

- Arealtype
- Treslag
- Skogbonitet
- Grunnforhold

AR5 er et detaljert, nasjonalt heldekkende datasett og den beste kilden til informasjon om landets arealressurser.

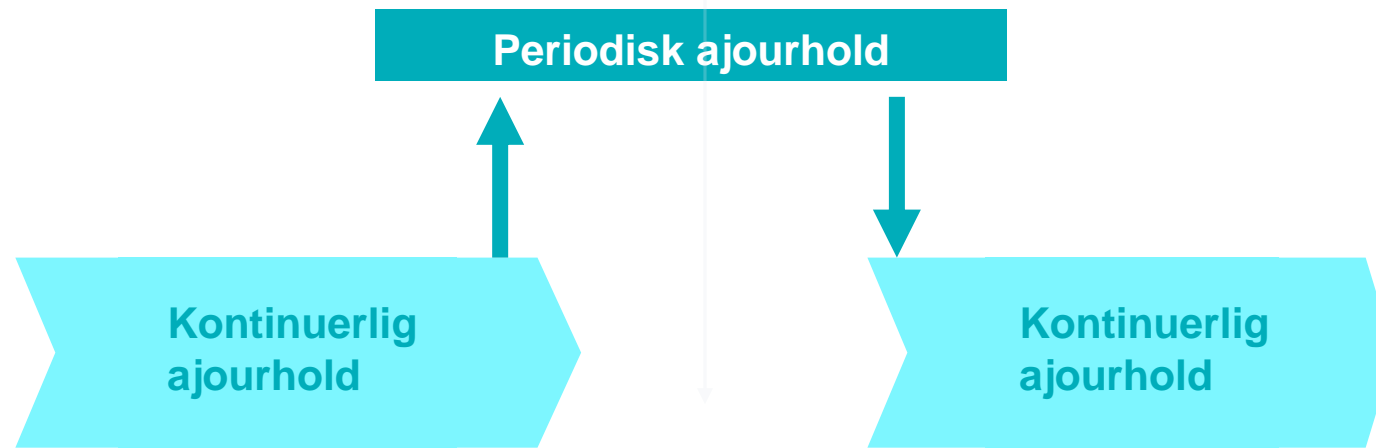

Periodisk ajourhold – kontinuerlig ajourhold av AR5

Kontinuerlig:

Løpende gjennom året AR5WEB eller som vanlig Gis arbeid
Egen avtale om forvaltning og drift
Utført av kommunen basert på lokalkunnskap/saksbehandling

Periodisk:

Hvert 4 – 7 år.

Organisert som Geovekstprosjekt.
Utført av NIBIO bildetolking

Situasjoner som krever ajourhold

Det er kun hvis *arealtilstanden* er endret at det er behov for ajourhold.

Prioriter jordbruksareal:

- Nydyrking
- Nedbygging (utbygging)
- Tilplanting
- Faktiske feil

Feltkurs

Åpen Fastmark

Full dyrka